

כתר שם טוב

גליון שבועי בענין דרכי השנה ודביקות בדרך הבעש"ט הקדוש

שע"י חכמי ורבני ישיבת "כתר שם טוב" בראשות מו"ר הגה"צ רבי יהואל יהושע שיינפלד שליט"א | ירושלים - בית שמש - מודיעין עילית - ביתר |

גליון מב | פרשת תולדות תשפ"ה

"מבוא לספר אוצרות חיים"

"אמר קדוש ה' מזה"ר בעש"ט נ"ע אשר בלימוד ספרי הקבלה יש ליוהר שלא ידמה הדברים כפשטותן, שהעשר ספירות אלוקים או אלוקי וכו', וגם שלא יומשך אחר שאר כינויים גשמיים הנזכר שם דרך משל".
ליקוטי תורה לנצל המניא (ויקרא כא):

סדר ההשתלשלות

קיימים שני דברים ברורים ופשוטים:

האחד - היא הנקודה העליונה ביותר, בתחילת הבריאה, שם לא היה שום דבר בעולם, אלא הכל היה רק מציאותו המוחלטת של הבורא יתברך.

השני - היא הנקודה התחתונה ביותר, שהיא הבריאה הניצבת כאן למטה ונראית כדבר גשמי ונפרד.

בין שני הדברים הללו - מחבר 'סדר השתלשלות' שהוא סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה.

ידיעת 'סדר ההשתלשלות' היא מצוה רבה ונישאה^א, ונחשבת כחלק ממצות ידיעת התורה^ב. ואין להקב"ה קורת רוח כמו בשעה שמתעסקים בחכמה זו^ג.

לפנים בישראל לא היה לימוד זה ראוי אלא ליחידים בהצנע והסתר, אך כל זה היה בשנים קדמוניות, אבל בדרא בתראה 'הנסתרות נעשו

גלות^ד ומצוה על כל אחד ללמד^ה, וזאת כשלומדים בקדושה ובסילודין כראוי לנכנס להיכל גנוזי המלך^ו.

וכאשר רוצים להתדבק בבורא כל העולמים, אין לנו שום דרך אחר אלא על ידי עליה בחבל המחשבה האלוקית הנקרא 'סדר ההשתלשלות', ועל ידו אפשר לעלות למעלה למעלה עד אין קץ מחמת הכח הגדול שיש לנו בנשמתינו העולה עד אין סוף^ז.

^א. איתא בספיה"ק דברי חיים (פר' תרומה): כל אדם אם אפילו עדיין לא תיקן לגמרי, אם קיבל עליו לתקן, אין לו להתעצל ולומר מי אני ליחד יחודים, הלא אני מלא בפגמים, והאיך ישרה קדושה במלא פגמות, דחו' לומר כן, רק אדרבה אם עשה חבילות עבירות יעשה כנגדן חבילות מצות (ויק"ר כא, ה) הגם שאין המצות חשובות מאיש בעל עבירות כמו מצדיק גמור, עם כל זאת לא יבטל מלעשות מצות, ויגלה טוב מחשבתו אשר אהבתו להשם יתברך ויתעלה ועושה כל מה דאפשר, והתיקון הוא מעט מעט, עד אשר יזכה להתקן לגמרי.

וראה אוצר החיים וז"ל: ואל יפתוך ערב רב, דאינון קיימין רישין דעמא, בחכמות זרות, שענין היחודים לא שייך אלא לגדולי ערך כמותם, ריאה בני ישראל, ורע' ביעיני י"י, אל תשיגח על שטותים שלהם, אלא הולך בתם ילך בטח, כל ישראל ראויין לאותו איצטלא, ובלבד שיהיה לבו לשמים באמת, לפום דרגא דיליה, כמו שלמדנו מן אלהי קודש הקדשים רבינו ישראל בעש"ט ומרן האר"י, שמסרו יחודים לכל נפש ישראל, ודי בזה אזהרה בדור הזה דאימסור עלמא לטפשים.

^ו אך יש להקפיד ביותר על טבילה במקוה, במיוחד לעת הצורך.

^ז יש לציין את דברי קדשו של הרמ"ק (אור יקר על זוה"ק) וז"ל: עיקר השכינה בתחוננים להתפשט ולהתקשר אצילות בבריא, ובריא ביצירה, ויצירה בעשיה, ועשיה בחיי הגלגלים, והגלגלים ביסודות הגשמיים, וענין זה הוא שלימות המציאות, וכאשר לא יתפשט סוד המציאות הזה, ולא יתקשר, אין העולם על שלימותו, שלא נציל הנברא ונוצר אלא על סוד הקשר הזה והיחוד הזה.

צפה במרכבה, וכסא כבודו איך הוא עומד, ובוזהר האריכו בכמה מקומות מזה. ואף זה מכלל עסק התורה הוא על האמת, כי אי אפשר לדביקות המחשבה בו יתברך זולת בדרך החכמה וההשגה שהוא מהנסתרות שבתורתנו הקדושה. ע"כ.

^ג. כמו שאמרו חז"ל (מדרש משלי י, א): בא מי שיש בידו תלמוד, אומר לו הקב"ה, בני, ציפית במרכבה, שאין לי הנאה וקורת רוח בעולמי אלא בשעה שתלמידי חכמים עוסקים בתורה וצופים במרכבה, כסא כבודי היאך עומד, חשמל היאך עומד וכו', וכי לא זהו גדולתי והדרי שבני מכירים את כבודי, מכאן אמר ר' ישמעאל, אשרי תלמיד חכם שלימודו משומר בידו, שיהיה לו פתחון פה להשיב להקב"ה ביום הדין.

וכה איתא בספיה"ק אגרא דפרקא (אות קלה) בזה"ל: כל יאמר האדם שהוא אינו ראוי לעסוק בסודות וירצה להקל עול הנסתרות ממנו ויפטור את עצמו סתם בקשרים, אלא כל אדם מישראל ראוי לזאת האיצטלא וזה עיקר שעשועיו ית' ושואלין לאדם ביום הדין בני צפית במרכבה.

^ד. מהר"י צמח (בהקדמת ספרו רנו ליעקב) בשם האריז"ל. והיינו משנת הש' ליצירה (אור החמה, הקדמה). והבני יששכר (גהגות מהרצ"א, אות ו') כתב שהוא משנת של"ה. וראה לשם שבו ואחלמה (ספר הדעי"ה ח"א דרוש ה סימן ג) שהוא משנת ת"ר.

עוד כתב הבני יששכר' בספרו מעין גנים (פ"א סק"ב) וז"ל: הגם שלא הגיע עדיין למדרגה שיהיה ראוי לעמוד בהיכל המלך, עכ"ז לא פטר את עצמו מעסק החכמה האמיתית כי היא עיקר הצלחת הנפש, ובפרט בדורותינו אלה אחר התנוצצות אורות של עולם התיקון משנת של"ה ואילך ע"י אור שבעת הימים מרן האריז"ל 'הנסתרות לנו ולבנינו כמו הנגלות'.

^א. ראה בספר התניא (קונטרס אחרון) שכתב וז"ל: ידיעת המציאות מההשתלשלות היא ג"כ מצוה רבה ונישאה, ואדרבה עולה על כולנה כמ"ש וידעת היום כו' דע את אלקי אביך כו' ומביאה ללב שלם כו' שהוא העיקר'.

וראה ליקוטי תורה (פר' ויקרא, בהגהת הצמח צדק): עוד י"ל בענין מעלת העסק בפנימיות עפמ"ש באגוה"ק ב"ה להבין מ"ש בפע"ח דלימוד פנימיות כוונת המצות לא גרע מלימוד הלכותיה ואדרבה כו' אף שאינו משיג המהות עכ"ל, ור"ל מפני שהמצוה מושג מהותה לכן ידיעת סודות המצוה אף שאינו משיג המהות לא גרע כו'. ואף שכתב שם משא"כ בסדר ההשתלשלות אף אם השיג המציאות לא עדיף מצד עצמו כלימוד המצות שמשגי ותופס המהות כו'. הרי מסיק אח"כ אלא שידיעת המציאות מההשתלשלות היא ג"כ מצוה רמה ונשאה ואדרבה עולה על כולנה כמ"ש וידעת היום. דע את אלקי אביך כו'. ומב יאה ללב שלם כו' שהוא העיקר. ור"ל כמ"ש ויצונו ה' לעשות את כל החוקים האלה ליראה את ה' אלהינו. הרי תכלית התומ"צ הוא לבא ללב שלם שהוא ליראה את ה', ולכן ארז"ל שהתורה נק' תרעא לדרתא לגבי יראה כו' והיינו לגבי יראה עילאה וכמ"ש בס"ב ס"פ כ"ג והשגת המציאות הוא להפשיט מגשמיות רק שזו היא מצוה א' מתרי"ג והאדם צריך לקיים כל התרי"ג כו' לכך צריך להרבות בלימוד כל התרי"ג וקיומן בפועל ממש במחשבה דיבור ומעשה כו' א"כ הרי בידיעת ההשתלשלות אף שאינו משיג כלל המהות מקיים מצות וידעת כו' ולא גרע מלימוד ההלכות.

^ב. כדאיתא בשער הגלגלים (הקדמה טז): דע, כי האדם מחויב לעסוק בתורה ב' מדרגות, שסימנם פרד"ס, והם, פשט, רמז, דרוש, סוד. וצריך שיתגלגל עד שישלים אותם.

וכתב הרה"ק רבי צדוק מלובלין זי"ע (קונטרס ספר הזכונות מצוה א) וז"ל: והוא מה שאמרו במדרש משלי (פרשה י') דשואלין לאדם אחר שעסק בתורה ומצוות אם

הפשטת ענייני הקבלה

הנהגה עניינים אלו נשגבים מדעת אנוש, לא ישיגים משיגי הגוף, ולזה באנו בחיבור שלפנינו להפשיט בסייעתא דשמיא את הדברים העומדים ברומו של עולם ולהגיש את הנמשל על פי הקדמות הבעש"ט הק' שהזכיר מאוד שלא לגשם חלילה שום דבר בציור אנושי¹, ואין אנו רשאים לעסוק בסודות התורה אלא כדי לחזק לבבינו לעבודו ית' בלבב שלם מתוך דעת פנימית.

וכאשר רואים בכתבי האריז"ל מושגים כמו 'חלל פנוי' 'אדם קדמון' 'אורות העינים' וכן כיוצא בזה, מצטייר מיד ציור גשמי של חלל ואדם ועינים, וטבע המחשבה הוא שלא שייך לומר לו 'אל תחשוב' אלא אפשר לשנות אותו שיחשוב באופן אחר, ואדרבה, אם אומרים לאדם 'אל תחשוב על דבר פלוני' יתחיל לחשוב כל הזמן על אותו דבר פלוני, ומוכרחים ליתן לו מחשבות אחרות שיתעסק בהם.

ולכן צריך כל הנכנס אל עסק חכמת הנסתר

ללמוד הקדמות מספרי הבעש"ט הק' ותלמידיו, שם יוכל להרגיל עצמו לחשוב מיד על הנמשל שבכל דבר², וכאשר יראה מושג של 'חלל פנוי' יראה מיד את התרגום השכלי והרוחני שלו, דהיינו העדר או חסרון, ולא ידמה סתם עיגול וכדור ריק.

לימוד הקבלה - לצורך עבודה למעשה

וזהו כלל גדול, שתורת החסידות - אינה מבקשת להתעסק בדברים שכיסה עתיק יומין, ולא באה להידחק ולעלות בגנוי המלך שבהיכלות העליונים, אלא מלקטת מהזוה"ק וכתבי האריז"ל את עיקרי העבודה הנוגעים לחיי המעשה - אצלינו בנפש האדם. וכפי שניתן לראות בספרי החסידות, שלא התעסקו בענייני הסוד - אלא באותם העניינים שאפשר להורידם לשפת חיי המעשה.

וכה מובא להדיא בספר **אור האמת** (מג:): פעם אחת היה הרב **הבעל שם טוב** זי"ע מוכיח לאדם אחד על מה שדיבר בקבלה ברבים, והשיב לו האיש: מפני מה מר גם כן דורש קבלה ברבים,

והשיב לו הרב: **אני לומד את העולם שיבינו שבעולם הזה ובאדם גם כן שייכים כל הדברים שנאמרו בספר עץ חיים, ולא שאני נותן להבין את הרוחני שכתב בעץ חיים, אבל מר דורש כל הדברים ככתבן בספר עץ חיים, אם כן אתה עושה מרוחניות גשמיות, שאין הפה יכול לדבר למעלה בעולם הרוחני. ע"כ.**

כאשר האדם מתעסק בסודות התורה כדי לדעת מה מטרתו בעולם וכיצד ירומם את מעשיו לעשות רצון קונו, אין בזה משום 'דברים שכיסה עתיק יומין' שצריך לכבשם ולהסתירם, וכל אחד - אפילו איש פשוט - אם רצונו לעבוד את קונו יכול להתקרב אל הקודש ולדרוש בדברים אלו כאוות נפשו באם כוונתו להוסיף על פנימיות ואיכות עבודת ה'.

ואף שמצד אחד צריך זהירות גדולה לידע תמיד שאין לנו כל השגה באורות העליונים והנעלמים, בכל זאת, ניתנה רשות להמשיל לעצמינו כל האורות והעולמות על דרך העבודה כי ממנו ניקח לעבוד את בוראינו³, וכל לבבות דורש את ה'.

[מתוך קונטרסים על "אוצרות חיים" שיישלוחו לבתי המנויים]

מביצע מנינים לשבועיים בלבד עד ר"ח כסלו

שכתב לקרב אל השכל רדלי"א (רישא דלא אתיידע) וכדומה דברים העומדים ברומו של עולם, ואנו לא כן **מנו**, וקבלתי ממורי נבי"מ להרחיק מדעת זו מלהוציא **דברים מפשטן והווייתן אל השכל האנושי, כי בזה מגשם** וקרוב ח"ו למעשה אחר רחמנא לשזון, אבל צריך להאמין כנ"ל אשר כל הסיפורים מן האדרות וספרא דצניעותא ודברי האר"י ז"ל, הכל הויים ונמצאים אורות רוחניים דקים ומושגים בצורת המרכבה לזכי הראות לבעלי רוח הקודש והנביאים כמו שכתב הרמב"ם ז"ל (מורה נבוכים ח"ב פמ"ד), ויש אורות רבים מקובלים אצלינו אשר לא ישג שום נביא ושום חוזה מופרש ומובדל מכל רעיון מתעלם מן העולם אל העלם יותר פנימי ויותר עליון, וכאמור ונעלמה מעין כל ח"ו וגם מעוף השמים נסתרה (איוב כח, כא), **ולמה להם לחכמים האלה להוציא דברים עליונים ציורים דקים להמשיל משל חושיי בשכל גס אנושי. עכ"ד.**

ואף הרב בעל התניא עצמו [שכנראה עליו נתכוין רצ"ה מזידיטשוב] כתב שהמפרש ענייני קבלה על פי עבודה הרי זה כאילו בא אחד ואומר שמכניסים "טשולנט" לתוך גן עדן, ולא קרב זה אצל זה כלל וכלל, וכדאיאת בספר **מגדל עז** (עמ' קנב): אדמו"ר הזקן אמר **שאם היו אומרים לפני הבעש"ט שבחינת 'עתיק יומין' הוא בחי' תענוג, היה מסתכל בעינים** [נראה שהכוונה להבטה בהשתוממות], ועל דרך משל **ודגמא שהיו מכניסים צלי טוב ומתובל לגן עדן** (מכ"י ישן). עכ"ד.

אמנם כתב הבני יששכר **בהוספות מהרצ"א** לספר הנ"ל (אות צו) וז"ל: ודאי להתבונן הדברים הנאמרים באורות רוחניים למשול משלים ודאי אסור, רק להאמין שכך הוא ברוחניות דבר שאינו מושג רק בשמות וצירופים, אבל **עם כל זה נ"ל שבהיפך אין איסור, ואדרבה זאת עיקר החכמה לעבודה להתבונן ענין הנאמר ברוחניות להשיג מציאות בזה גם בעולם הזה, ובפרט באיש הישראלי, כגון שיש ברוחניות חסד גבורה כנגד זה יש מציאות המדות באדם יראה ואהבה, וכן בכל ענינים תמצא טוב טעם ודעת, ועיין בעץ חיים בענין מרת הכתר דברי מרן מהרצ"ו ז"ל ותראה שבדברי נכוחים, ועיין בספר הקטן תומר דבורה להרמ"ק ז"ל כל הייג מדות של מי אל כמוך להתנהג בהן לדרכי העבודה, ועל זה נאמר בפסוק (תהלים ה, ז) 'תמשילוהו [לשון משל ודמיון] במעשי ידיך', רשמתי כל זה שלא יטעה המעיינין וישאר נעור וריק מן החכמה, והי"ת יהיה בעזרינו.**

^א כמו שכתב בקונטרס **ספר הזכרונות** להרה"ק רבי צדוק מלובלין זי"ע (מצוה ג) וז"ל: הא למדנו, שאין שם הכבושה והסתור להם מצד החובה להסתירם, רק מצד עצמן הן דברים נסתרים וכבושים, ששכל כל אחד לואה להשיגם ולעמוד על אמיתתן. **ומזה נלמד כי כל הספרים שחיתום חכמי הדורות האחרונים, להסביר ענייני חכמת הקבלה שיהיה מובנים לשכל האדם, ומושגים בלב כל רואה דבריהם, אין אלו מכלל הדברים שהם כבשונו של עולם.**

וראה **מאיר עיני חכמים** (שער ג פ"א) וז"ל: ואפשר לפרש פירושו לפי קוצר עניות שפלות דעתנו הקלושה, **אעפ"י שיודע אני בעצמי בוודאי שאיני כדאי והגון לכך להרים יד ולפרש דברי קדש האמורים באמת בקודש שחיתום**, כידוע שכבר אמרו (שבת קיב): הראשונים כחמורים ולא כחמורו של ר' פנחס בן יאיר, אנו על אחת כו"כ, מה לנו לומר כי אם בושת פנינו כסתנו בהביטנו בדבריהם הנאמרים באמת ולבם כלהבת אש הכבשן בדביקות הש"י, **אעפ"י ידוע שרשות ניתן לנו לפרש הכתובים הנאמרים בדברי הש"ת ב"ה וב"ש לעורר לבבינו בחיבת הש"י לעמו כדי להתקרב אליו ב"ה וב"ש**, וכן בנביאים, וכן בתורה שבע"פ ג"כ ניתן לנו רשות לפרש כהלכה, ועל זה סמכתי לפרש ג"כ כאן, **אעפ"י שאין לנו עסק בנסתרות אעפ"כ מגודל הלוות והצרות שעברו עלינו נשאתי את ידי לדבר בנסתרות כפי שפלות דעתי באמת כדי לעורר הלב לעשות מצות הש"י בנחת ותענוג** כדא אמרת (ויקרא יח, ה) 'וחי בהם'. עכ"ד.

וכבר כתב **הש"ה** הק' (עשרה מאמרות מאמר ראשון): זה לשון הרב רבי מנחם ריקאנטי בהקדמת ספר טעם מצות שלו: ואתה הבן זה מה שאומר לך עתה. וזהו, כי בכל מקום שבתורה תוכל לעשות [לרמז] המעשה ההוא או המצוה ההיא אל דבר עליון ממנו, העליונה וטוב לך, **אף על פי שלא קבלת אותו הטעם מפי חכם מקובל, או אפילו לא ראית אותו באחד מספרי החכמים, ובלבד שלא תאמר כי אין הדבר כפשוטו, ורומז [רק] לדבר עליוני ממנו, שנאמר (קהלת ה, ז) 'כי גבה מעל גבה שמר וגבהים עליהם'**. וגם לא תאמר שאותו הטעם שחשבת מעצמך, היא עיקר נתינת התורה, רצה לומר המצוה ההיא, אלא תאמר אם לא ניתנה מצוה פלונית, ראויה היתה ליתן מטעם כך וכך. עכ"ל.

^ב הגה כתב הרה"ק מהרצ"ה מזידיטשוב זי"ע בספרו **סור מרע ועשה טוב** (פ"ד אות יב) בזה"ל: הארכתי בכל זה, כי ראיתי לחכמים חכמי הדור אשר לוקחים ומסבירים כל דברי זהר והאדרות ב הכל אל השכל החושי, כמו שראיתי מי

^א ראה **ליקוטי תורה** להרב בעל התניא ז"ל (ויקרא כא:): אמר קדוש ה' **מוהרי" בעש"ט** נ"ע אשר בלימוד ספרי הקבלה יש ליוהר שלא ידמה הדברים כפשוטן, שהעשר ספירות אלו קיימים או אלו קיימים, **וגם שלא יושג אחר שאר כינויים גשמיים הנזכר שם דרך משל.**

^ב ראה **טל אורות** (פתחיה): רוב הדברים הבנתי מתוך כתבי הקודש בעלי רה"ק תלמידי הבעש"ט זי"ע, כי מי שלומד בדבריהם ויודע לאיזה מקום שקולעים הדברים, יראה בעיניו ולבבו יבין איך שרוב מפתחות החכמה הוא בספריהם הקדושים.

^ג ומובא בספר **חמדה גנוזה** (הובא בהקדמת ספר שרף פרי עץ חיים) בשם זקינו הרה"ק בעל **דברי חיים** מצאנו זי"ע שאמר: **האר"י הקדוש היה מגלה שיש אלקים בשמים, והבעש"ט הקדוש היה מגלה שיש אלקים בארץ. עכ"ד.** והיינו כמו שזכר למעלה שהבעש"ט הק' הוריד את היעץ חיים בתוך חיי המעשה.

יסוד הדברים מובא בשו"ת **חקל יצחק** (סי' ג אות יא) ששמע מאביו הרה"ק בעל **אמרי יוסף** מספינקא זי"ע שאמר בשם רבו הרה"ק בעל **דברי חיים מצאנו** זי"ע וז"ל: כתיב (משלי כה, ב) 'כבוד אלקים הסתר דבר וכבוד מלכים חקור דבר', פירושו, אם האדם רוצה ללמוד את חכמת הקבלה כדי שידע 'כבוד אלקים' ואת גדלו יתברך, עליו נאמר 'הסתר דבר', אבל אם האדם חפץ לדעת את החכמה כדי שידע האיך לעבוד את הש"י ולהמליכו, וזהו 'כבוד מלכים' - לידע איך להמליך את הבורא ית"ש על כל רמ"ח אבריו וש"ס גידיו, אזי 'חקור דבר', כי הוא צורך עבודה.

וזה לשון ספה"ק **חובת התלמידים: האיש הישראלי הלומד מענייני עולם האצילות בריאה יצירה, רק מחלק העולמות שלו לומד, ואף שגם חלק העולמות שלו אינו מכיר ואף בעולם האצילות בריאה שהוא מבין אינו עולה ונכנס, אבל כך דרכן של עולמות אלו ששארות ממעל ממנו. וכשאתה מבין איך דבר שראית בספר מספרים הקדושים מעניינים העליונים, השמר והזהר שלא תחשב שאתה יודע כבר דבר הזה מעולם היצירה, הבריאה והאצילות, כי רק חלק מחלקך, אשר בעולמות אלו ומן הרח נשמה חיה ויחידה שלך הבנת, ואיש הגדול ממך, הבנתך שהבנת אתה, שענינו קטנה היא מאד, כי הוא מבין את נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה, שהן אצילות, בריאה יצירה, עשיה, שלו. שהם גדולות הרבה משלך.**

"שואלין ודורשין"

שאלות שהתקבלו במערכת עם תשובות מתוך אוצר ספרי מו"ר שליט"א
ניתן לשלוח שאלות עד יום ג'

שאלה:

אחד מיסודות הבעש"ט הקדוש הוא להיות תמיד דבוק באלוקות, ולהעמיק את האמונה של "ואתה מחיה את כולם" שהקב"ה מחיה עולמו כל רגע, ולחשוב שהכל אלוקות.

ברצוני להבין: "חשבתי על השולחן שהוא אלוקות", נו אז מה? מה השתנה? אצלי? אצל השולחן? בבריאה? בבורא?

תשובה (ג):

יש 'הודיה' [עם יו"ד] - שהאדם משבח להשיי"ת על מה שהטיב עמו, ויש 'הודאה' [עם אל"ף] - שמתבטל כולו להשיי"ת עד שמשבח אותו גם על החושך ועל הצרות, מתוך הרגשת ביטול מוחלט שאינו מבין מאומה בהנהגת הבורא, ונשען עליו באופן מוחלט שבודאי הכל לטובה.

ה'הודיה' אינה עבודה גדולה כ"כ, כל אחד רגיל לומר 'תודה' למי שגמל עמו טובה, אפילו שלא מדובר בדבר גדול מדי. אבל ה'הודאה' היא עבודה קשה מאוד, להודות לה' על מה שלא הולך לי, על הצרות שיש לי, הרי זה נראה דבר שאין לו שום הגיון.

ולמה כה קשה להודות על מה שאין, משום שהאדם אינו מסוגל להכנס למצב של ביטול והכנעה מוחלטת, ולהרגיש באמת שאינו מבין כלום, ואינו יכול כלום.

ענין זה - להודות להשיי"ת בתוך עת צרה - היא עבודה נשגבה, וזוהי נקודת ההיכר בין ישראל לעמים - שבני ישראל יכולים להודות לה' בכל מצב, לא רק על הטובה אלא גם על הרעה, וכמובא לעיל שעצם מהותו של היהודי - הוא כח ההודאה שבו.

'יהודי' הוא מלשון 'הודאה', כי הוא מסוגל להודות לה' על הרעה. דבר זה לא מסוגל לעשות משהו אחר מאומות העולם, הוא יביט עלינו כחסר-דעה, מה? אתה מודה לה' על הצרות? הוא לא מבין מה קורה כאן!

וכה אמרו חכמינו ז"ל (ילקו"ש יתרו רמז שב): רבי עקיבא אומר 'לא תעשון אתי' (שמות כ, יט) שלא תנהגו בי כדרך שאחרים נוהגין באלהיהן, שכשהטובה באה עליהן הן מכבדין את אלהיהן, שנאמר 'על כן יזבח לחרמו', וכשפורענות באה עליהן, הן מקללין את אלהיהן, שנאמר 'יהיה כי ירעב והתקצף וקלל במלכו', אבל אתם - אם הבאתי עליכם את

הטובה תנו הודאה, ואם אביא עליכם יסורין תנו הודאה.

ומבאר הרב בעל התניא את שורש הדבר, כי יהודי מחובר לחלק העליון ביותר של הרצון העליון, שמשם נמשכת ההשפעה התמידית לקיים את העולם, ועל כן יכולים ישראל להרגיש כיצד הבורא ית' מחיה אותם בכל רגע, וליתן שבח והודאה לבוראם מתוך ביטול כל מציאותם שהרי הקב"ה נופח בהם בכל רגע חיות ומציאות, ומכח זה אומרים תודה על הטוב ועל הרע כאחד, כי באם האדם מתבונן ומאמין באמת איך שהקב"ה משפיע עליו כל רגע חיות חדשה, ועל כל נשימה ונשימה יש החלטה מיוחדת מאת הבורא יתברך, לא היה מעיז לבכות על צער וחסרון, אלא היה שמח עם עצם הדבר שהוא חי עוד רגע ועוד רגע, ובאם מתלונן על הרע הרי זה ככופר ח"ו באמונה זו.

הווי אומר: כאשר יודעים שהקב"ה מחיה כל רגע את הבריאה, מאבדים קצת את התרעומת שיש לנו על ענייני העולם, מתוך ידיעה שהרי עצם החיים מסור בידיו של הקב"ה בכל רגע, ובכל רגע אנו צריכים להודות על עצם הדבר שאנו חיים וקיימים, ואילו כל שאר נעשה טפל. מי שלוקח את נקודה הזאת בכל תוקפה, הוא הרב בעל התניא באגרת הקודש, בו כותב דברים נוקבים, והדברים כבר הועילו לרבים וגם טובים, אם בדרך סגולה ואם מתוך הסתכלות רחבה שקיבלו בעקבות לימוד איגרת קודש זו.

וזה לשון קדשו:

"להשכיךך בינה. כי לא זו הדרך ישכון אור ה' להיות חפץ בחיי בשרים ובני ומזוני כי ע"ז ארז"ל בטל רצונך כו' דהיינו שיהי רצונך בטל במציאות ולא יהיה לו שום רצון כלל בענייני עולם הזה כולם הנכללים בבני חיי ומזוני וכמארז"ל שע"כ אתה חי.

וביאור הענין הוא רק אמונה אמיתית ביוצר בראשית דהיינו שהבריאה יש מאין הנק' ראשית חכמה והיא חכמתו שאינה מושגת לשום נברא הבריאה הזאת היא בכל עת ורגע שמתהווים כל

הברואים יש מאין מחכמתו ית' המחיה את הכל וכשיתבונן האדם בעומק הבנתו ויצויר בדעתו הווייתו מאין בכל רגע ורגע ממש האיך יעלה על דעתו כי רע לו או שום יסורים מבני חיי ומזוני או שארי יסורין בעולם הרי האין שהיא חכמתו יתברך הוא מקור החיים והטוב והעונג והוא העדן שלמעלה מעוה"ב רק מפני שאינו מושג לכן נדמה לו רע או יסורים אבל באמת אין רע יורד מלמעלה והכל טוב רק שאינו מושג לגודלו ורב טובו וזהו עיקר האמונה שבשבילה נברא האדם להאמין דלית אתר פנוי מיניי ובאור פני מלך חיים וע"כ עוז וחדוה במקומו הואיל והוא רק טוב כל היום וע"כ ראשית הכל שישמח האדם ויגל בכל עת ושעה ויחיה ממש באמונתו בה' המחיה ומטיב עמו בכל רגע ומי שמתעצב ומתאונן מראה בעצמו שיש לו מעט רע ויסורין וחסר לו איזה טובה והרי זה ככופר ח"ו וע"כ הרחיקו מדת העצבות במאד חכמי האמת.

אבל המאמין לא יחוש משום יסורין בעולם ובכל עניני העולם הן ולא שוין אצלו בהשוואה אמיתית ומי שאין שוין לו מראה בעצמו שהוא מערב רב דלגרמייהו עבדין ואוהב א"ע לצאת מתחת יד ה' ולחיות בחיי עו"ג בשביל אהבתו את עצמו וע"כ הוא חפץ בחיי בשרים ובני ומזוני כי זה טוב לו ונוח לו שלא נברא כי עיקר בריאת האדם בעוה"ז הוא בשביל לנסותו בנסיונות אלו ולדעת את אשר בלבבו אם יפנה לבבו אחרי אלהים אחרים שהם תאוות הגוף המשתלשלים מס"א ובהם הוא חפץ או אם חפצו ורצונו לחיות חיים אמיתיים המשתלשלים מאלקים חיים אף שאינו יכול.

ויאמין שבאמת הוא חי בהם וכל צרכיו וכל עניניו משתלשלים באמת בפרטי פרטיותיהם שלא מס"א כי מה' מצעדי גבר כוננו ואין מלה כו' ואם כן הכל טוב בתכלית רק שאינו מושג ובאמונה זו באמת נעשה הכל טוב גם בגלוי שבאמונה זו שמאמין שהרע הנדמה בגלוי כל חיותו הוא מטוב העליון שהיא חכמתו יתברך שאינה מושגת והיא העדן שלמעלה מעוה"ב הרי באמונה זו נכלל ומתעלה באמת הרע המדומה בטוב העליון הגנוז.

הרי למדנו שכאשר האדם חי באמת את העובדה הזאת שהקב"ה נוסך בו בכל רגע חיים חדשים, איככה יוכל להתלונן ולהתרעם על פרטי החיים הנלוים, בעודו שוכח את העובדה הפשוטה שהקב"ה העניק לו עכשיו ברגע זה מתנת חיים.

לעובדי עבודה זרה דכתיב בהם 'וקלל במלכו ובאלהיו' כו'. ואיש ישראל בכל עת צרה אפילו משהו נעשה אצלו כבלים להתאסר בהם אל התורה והמצוה. עכ"ל.

צרה' כו'. ירמי' אמר 'ועת צרה כו' וממנה יושע' כבלים של ליטרא א'. הרמז כי כל הצרות הם כבלים להיות האדם נאסר בהם אל תורת ה' שלא יוכל לסור מן המצות. והצרות פועלים אצל איש ישראל כדאייתא שזה ההפרש בין ישראל

*. וכתב בספיה"ק שפת אמת (פרי' ואתחנן, תרנ"ו) וז"ל: ובמרש, משה רבינו ע"ה אמר 'ומצאוהו רעות רבות וצרות' כבלים של מאה ליטרא. דוד אמר 'יענך כו' ביום

נעטר להזן בתרין

מוגש על ידי הרב משה קניג

מילין יקירין וליקוטים נפלאים מתוך אוצר ספרי אש החסידות בדרכי העבודה

האדם א"ע במרירות נפשו בעומק הלב הוא מאיר גילוי רצון העליון, וזהו "מצאה בארץ מדברי' דהיינו לפי שהיה במדבר בארץ ציה - ימצאהו. (לקוטי תורה, האזינו)

יש בעולם נשמות קדושים וגדולים שיש להם כח גדול לתקן עולמים, ועל ידם יהיה המשכת השפע לישראל, והיצר הרע עושה להם מסך ח"ו באומרו אין אתה ראוי לזה, ומכניע לבבו עד שמבטלו מכל וכל ח"ו, ולזה צריך התחכמות גדול שלא ישמע לעצתו, ולהפקיר עצמו לעשות רצון הבורא ב"ה כמו שמצינו באבות, וזה 'מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי'. (אור לשמים, תולדות)

הנה כתיב (תהלים קיא, י) 'ראשית חכמה יראת ה', דראשית העבודה היא היראה להיות האדם מתיירא יראה ופחד מהשי"ת אשר מלא כל הארץ כבודו, ועומד עליו ורואה את מעשיו ודיבוריו ומחשבותיו, ורבה"ק העטרת צבי זצוק"ל אמר אשר נסה דרכי עבודה כמנין שערות ראשו וראה אשר הדרך המובחר הוא יראת ה' ית"ש. (חקל יצחק, תולדות)

שיש ב' מיני מלחמות. האחד, מלחמה פשוטה לסכסך אומה באומה. והב', שהשם יתברך שולח מלחמה כדי שיתחזק לב ישראל לבטוח אל ה' כשיראו שאזלת יד חס ושלום וישענו על אלהים ועל זה אמר קרא (תהלים צא, ב) אומר לה' מחסי ומצודתי אלהי אבטח בו, ולא אמר בטחתי בו. אך לפי הענין הנ"ל אתי שפיר. דפירוש הפסוק כך הוא, דהמלחמה כשבאה עלי אני מרגיש בעצמי שה' מחסי אך שנשתלחה המלחמה עלי כדי שאבטח בו, ועל זה אמר (שם קיח, י) כל גוים סבבוני בשם ה' כי אמילם, לשון להבא, כי הכוונה בתחילה כדי שאמילם ואילולי זאת שהקדוש ברוך הוא רוצה להושיענו לא היה מלחמה עלינו. וזהו כוונת הפסוק (שם כא) אודך כי עניתי ותהי לי לישועה, פירוש העינוי גופא היה כדי שתהיה לי לישועה. (קדושת לוי, וישב)

ע"י תשובה עילאה מעורר רצון העליון שלמעלה מעלה מהשתלשלות העולמות שעל זה ארז"ל במקום שבעלי תשובה כו' והנה ע"י תשובה מעומקא דליבא הנ"ל נאמר 'יצרנהו כאישון עינו' כי אישון בת עין הוא החושך שבעין ובו דוקא הוא המאיר ומתגלה עיקר ראיית האדם שבו האדם רואה, כך ע"י בחי' החושך שמחשיך

המוני מצטרפים למנויים החודשיים

מדוע נבחרו סכומים אלו?

לאחר שהשתרגו חובות עצומים על מפעל ההוצאה, מחפשים שותפים שיקנו חלק בזיכוי הרבים בהוצאת הקונטרסים המאירים את העולם.

אלו שנמנים על מנוי פנימי, יוכלו לקבל גם קונטרסים שלא יימכרו בחנויות הספרים אלא נמסרים לצנועים בלבד לאור בקשתם של כמה מצדיקי הדור שליט"א.

מה מקבלים תמורת המנוי?

בעז"ה יצאו לאור קונטרסים לכל המועדים במעגל השנה הבעל"ט ושאר ענייני עבודה. בנוסף, לפחות קונטרס "פנימי" אחד בחודש בדרכי היחוד וההשגה וכדו'.

בקונטרס "כתר המועדים" יהיו בעה"י ביאורי הכוונות בלשון צח, וגם ביאורים בדרכי העבודה על פי ספרי החסידות והרמח"ל ועוד.

בקונטרסים ה"פנימיים", יהיו אי"ה דרכי השגה, יחודים, ביטול, דבקות, הפשטה, ועוד דברים הנוגעים אל הנשמה.

ומדריגה למדריגה תעלנו

לאחר סידרת "אש המונעדים" שוכבשה את עולם החסידות מחשויכים להעניק מענה לרבים המבקשים לעלות מדריגה בהכנה למועדי ה' בלימוד תורת האר"י הק' על פי דרכי העבודה בדרך הבעש"ט הק' ותלמידיו

הקדמות יקרות לכתבי הארז"ל הפותחות שער למתחילים בפרד"ם

קטעים מובחרים בכתבי הארז"ל בביאור צח על פי דרך החסידות

לאור הביקוש הננו יוצאים במבצע מנויים

גיליון למפת חזקת אמתך מפעל מוצאג לאור

לשבוע בלבד עד ר"ח כסלו

מנוי פנימי
גם לקונטרסים פנימיים שיחולקו למנויים בלבד

מנוי רגיל
לקונטרסים שיצאו אי"ה מדי חודש

בארה"ק בסך **72** במקום **90** ₪
בחו"ל בסך **52** במקום **70** \$
במשלוח ישיר עד לבית

בארה"ק בסך **36** במקום **50** ₪
בחו"ל בסך **26** במקום **40** \$
במשלוח ישיר עד לבית

להצטרפות: עמדות נדרים פלוס, או בטל 03-763-0585 שולחוה 6152
ע"ש "כתר שם טוב", לכתור סוג מנוי, לרשום כתובת מדוייקת לקבלת הקונטרסים
פרטים בטל: **0733574400** או K3574400@gmail.com

חלק מרשימת החיבורים

כתר המועדים:

- חנוכה
- שובבי"ם
- ט"ו בשבט
- פורים
- פסח
- ספירה
- ל"ג בעומר
- שבועות
- בין המצרים
- אכול
- ר"ה
- יוכ"פ
- סוכות
- שבת קודש

כתר העבודה:

- ביאורי "אוצרות חיים"
- גם ביאורי החסידות ע"פ דרכי העבודה
- יחודים ועליות
- דרכי השגה
- מאמרי בטחון
- כוונת הארז"ל והרש"ש לחול ושבת ומועדים ע"פ דרכי העבודה
- ועוד חיבורים בעה"ה

החל ממוצ"ש"ק פר' תולדות א' דר"ח כסלו תתקיים אי"ה סעודת מלוה מלכה בראשות מו"ר שליט"א עם לימוד מדרכי הצדיקים בעלי ההילולא בהיכל ביהמ"ד "כתר שם טוב" רח' רבי יצחק נפחא 4 רמת בית שמש בשעה 9:30 עד 11:00 בדיוק | לפרטים והסעות 05041-27418

יו"ל ע"י חכמי ורבני ישיבת "כתר שם טוב" בראשות מו"ר הגה"צ רבי יהיאל יהושע שיינפלד שליט"א | ירושלים - קרית ספר - בית שמש - ביתר
להערות והנצחות, ולקבלת הגליון, ניתן לפנות לפל. 0504127418 | k0504127418@gmail.com | שיעורים יומיים ושבועיים ניתן לשמוע בקו "הסידות פלאם" 0330-44444
נפתח קו חדש 0733582338 שיעורי עיון בספר אוצרות חיים. א' בלש"ה"ק. ב' באדי"ש. ג' שיעורים מכית המדרש 'כתר שם טוב' - מודיעין עילית